

Białystok, 10 września 2013r.

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

PS-V.431.32.2013.MG

Pani
Anna Kamińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Krasnopolu

ul. Wojska Polskiego 4
16-503 Krasnopol

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 22, 23 i 24 lipca 2013r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnopolu w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2012r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnopolu został podpisany przez kierownika Ośrodka w dniu 21 sierpnia 2013r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam negatywnie.

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zatrudniano 10 osób w ramach stosunku pracy. Sprawdzone kwalifikacje pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej.

Gminę Krasnopol zamieszkuje 3985 mieszkańców (według stanu na 30.06.2013r.), zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej realizuje 3 pracowników socjalnych, przy czym jeden nie posiada kwalifikacji niezbędnych do wykonywania pracy na stanowisku pracownika socjalnego. W związku z tym stwierdzono, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

W toku kontroli stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego nie posiada kwalifikacji do zajmowania ww. stanowiska, co opisano w protokole kontroli. Ustalono również, że p.o. głównego księgowego w okresie poprzedzającym zatrudnienie, tj. do dnia 1 stycznia 2009r. nie nabył co najmniej 3 – letniej praktyki w księgowości, nie spełniając w ten sposób warunku, o którym mowa w art. 54 ust. 2 pkt 5a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.). W dniu 11 lipca 2013r. został ogłoszony konkurs na stanowisko głównego księgowego. Ponadto stanowiska p. o. głównego księgowego oraz inspektor ds. świadczeń rodzinnych nie znajduje się w katalogu wskazanym w tabeli stanowisk załącznika Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.).

Pozostali pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Pracownik socjalny zatrudniony od 1 lipca 2010r. w ramach PO KL 2007-2013, Priorytet VII-Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 - Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej nie otrzymuje dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie, co jest niezgodne z art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Statut Ośrodka zawiera nieaktualne zapisy: § 3 ust. 1 pkt 2, 7, 12, 13 § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, ponadto w § 9 ust. 1 pkt 3 i 4 wymienia się stanowiska pracy – opiekunki domowe oraz pracownik do spraw świadczeń rodzinnych - stanowiska te nie znajdują odzwierciedlenia w tabeli stanowisk rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r., Nr 139, poz. 992 ze zm.). Zadanie to wykonuje jeden pracownik, w ramach pełnego etatu. Zarządzeniem nr 1/2013 z dnia 9 stycznia 2013r. kierownik Ośrodka ustalił regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnopolu, w którym określono strukturę organizacyjną. Zapisy dokonane § 5 regulaminu są rozbieżne z zapisami § 9 statutu w powyższym zakresie.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Krasnopol do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy Krasnopol w zakresie działalności kierowanej jednostki (...). Ponadto do 3 grudnia 2012r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, upoważniono także starszego pracownika socjalnego.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 8, 9, 12, 15, 16a nie były realizowane, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 5 ww. ustawy, nie realizowała natomiast zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3, 4 z uwagi na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania zlecone, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, jak również zadanie wynikające art. 18 ust. 1 pkt. 6 w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z intencją zawartą § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz.186 ze zm.) tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie obiadów. W okresie objętym kontrolą dyrektor Ośrodka przekazywał środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc w postaci dożywiania uczniów na podstawie art. 6a ww. ustawy. W okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) Ośrodek nie realizował Programu w formie przyznawania posiłków, świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5, 7, 8, 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej nie były realizowane, z uwagi na brak potrzeb.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej realizowano.

Rada Gminy w Krasnopolu nie podjęła uchwały wynikającej z art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Ośrodek w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Osobom zainteresowanym udzielano informacji w powyższym zakresie (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Kierownik Ośrodka składał Radzie gminy w Krasnopolu sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnopolu uchybień w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej dotyczyły następujących zagadnień:

1. W sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (str. 10-11 protokołu):

- w sprawdzonych przypadkach w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnych ustalającej odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Krasnopol) za pobyt strony. Rozpatrywana sprawa dotyczyła odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej.

2. W sprawach dotyczących przyznawania zasiłków stałych (str. 11-12 protokołu):

- w sprawdzonych przypadkach, w rozstrzygnięciach decyzji administracyjnych znajdują się zapisy dotyczące opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz jej wysokość, zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma charakter wyłącznie informacyjny.

3. W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (str. 12 protokołu):

- kierownik Ośrodka pismem z dnia 28 stycznia 2008r. ustalił kalkulację roboczogodziny opiekunki domowej sprawującej usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi na podstawie poniesionych kosztów w 2007r. w kwocie 9,40 zł/godzinę. Na tej podstawie ustalano koszt ponoszonej odpłatności przez osoby korzystające z ww. usług, przy czym koszt jednej godziny usługi nie ulegał przeliczeniu od ponad 5 lat pomimo, że zgodnie z zapisem § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych „cenę 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych (...) ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania (...)”.

4. We wszystkich sprawdzonych postępowaniach administracyjnych, w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w bloku dotyczącym planu pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny, pracownicy socjalni dokonywali nieprecyzyjnych zapisów dotyczących rodzaju i zakresu świadczenia (nie wskazywano wysokości świadczeń oraz okresu na jaki pomoc jest planowana) oraz w bloku praca socjalna nie dokonywali analizy sytuacji osoby lub rodziny oraz nie formułowali wniosków z wizyt w środowisku, co do dalszych działań na rzecz rodziny i współpracy z nią, mających na celu wsparcie strony w przezwyciężeniu trudnej sytuacji.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnopolu nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej dotyczyły następujących zagadnień:

1. W sprawach dotyczących przyznawania zasiłków okresowych (str. 7 protokołu):

- w dwóch przypadkach nie ustalono dochodu z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej – **dot. poz. Nr 1 i 2,**
- w jednym przypadku przyznano zasiłek okresowy niezgodnie z art. 38 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy - **dot. poz. Nr 4,**
- w jednym przypadku nie dokonano zmiany decyzji administracyjnej na podstawie art. 106 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w związku ze zmianą przepisów prawa, wprowadzoną ustawą z dnia 22 lutego 2013 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013r. poz. 509), która weszła w życie 11 maja 2013r. (w ww. ustawie w art. 8 ust. 4 dodano pkt 6, który stanowi, że do dochodu ustalanego zgodnie z ust. 3 ww. artykułu nie wlicza się dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego) – **dot. poz. Nr 5.**

2. W sprawach dotyczących przyznawania zasiłków celowych (str. 7 protokołu):

- w trzech przypadkach, nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego, pomimo zachodzących przesłanek wynikających z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. Nr 3, 5, 10.**

3. W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (str. 9 protokołu):

- w 4 przypadkach nie ustalono dochodu z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. Nr 1 – 4.**

4. W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (str. 12 protokołu):

- w dwóch przypadkach pomimo, że naliczono kwotę odpłatności za usługi niższą od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, nie odstąpiono od jej pobrania zgodnie z § 4 ust. 7 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.) – **dot. poz. Nr 3, 4** (w sprawie pod poz. 3 w 2012r. za m-c VII, w 2013r. za m-ce II-VI; w sprawie pod poz. 4 w 2012r. za m-c XII, w 2013r. za m-ce I – VI),
- w trzech przypadkach nie ustalono dochodu z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – **dot. poz. Nr 1 - 3.**

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu uchybień i nieprawidłowości, również w zakresie finansowym, jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z ich nieznajomości lub błędnej interpretacji oraz niewystarczający nadzór ze strony Kierownika jednostki nad zadaniami realizowanymi przez Ośrodek.

Za powstałe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnopolu oraz Wójt Gminy Krasnopol.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnopolu do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
2. Prowadzenia obsługi finansowo – księgowej, przez osobę posiadającą kwalifikacje określone w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
3. Zatrudniania na stanowisku pracownika socjalnego, osób posiadających kwalifikacje zgodnie z uregulowaniami zawartymi w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
4. Wypłacania pracownikom socjalnym dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie, na przysługującego na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
5. Zweryfikowania statutu i regulaminu organizacyjnego Ośrodka i dostosowania zapisów, do obowiązujących przepisów prawa.
6. Ustalania nazw stanowisk pracy na podstawie załącznika Nr 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
7. Kompletowania dokumentów zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
8. Ustalania dochodu z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
9. Rozpatrywania możliwości przyznania świadczeń pieniężnych w formie zasiłku okresowego.
10. Przyznawania świadczeń pieniężnych, w formie zasiłków okresowych w wysokości nie mniejszej niż wskazana w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
11. Dokonywania zmian decyzji administracyjnych na podstawie art. 106 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
12. Formułowania sentencji decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej oraz osoby pobierającej zasiłek stały, wyłącznie w zakresie jej praw i obowiązków.
13. Dokonywania w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego precyzyjnych zapisów w bloku dotyczącym planu pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny, dotyczących rodzaju i zakresu świadczenia (wskazywania wysokości świadczeń oraz okresu na jaki pomoc jest planowana) oraz w bloku praca socjalna dokonywania analizy sytuacji osoby lub rodziny oraz formułowania wniosków z wizyt w środowisku, co do dalszych działań na rzecz rodziny i współpracy z nią, mających na celu wsparcie strony w przezwyciężeniu trudnej sytuacji.
14. Ustalania ceny 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania (...)” zgodnie z zapisem § 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

15. Udzielania w okresie wolnym od nauki (ferie, wakacje) pomocy w formie dożywiania uczniów.

16. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Katarzyna Mularz

/-/

Z-ca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymuje:

Wójt Gminy Krasnopol